

PRACOWNIA PROJEKTOWO – USŁUGOWA MALUGA Bartosz Maluga

53-206 Wrocław, ul. Blacharska 24/9

tel./fax (71) 321 10 42 e-mail: pracownia@maluga.pl NIP 592-185-57-62

**Prognoza oddziaływania na środowisko
zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego gminy Środa Śląska.**

opracowanie	mgr inż. Marta Ożga-Maluga	
	mgr inż. Bartosz Maluga	

Wrocław, wrzesień 2020

SPIS TREŚCI

I. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA	3
II. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	3
III. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	4
IV. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	4
1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna	4
2. Położenie	5
3. Prawne formy ochrony przyrody	5
4. Warunki klimatyczne	5
5. Szata roślinna i świat zwierzęcy	6
6. Gleby	6
7. Rzeźba terenu	6
8. Wody	7
9. Powietrze	7
10. Hałas	8
11. Promieniowanie elektromagnetyczne	9
12. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii	9
V. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	9
VI. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM	9
VII. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	11
1. Formy ochrony przyrody	11
2. Problematyka ochrony środowiska	11
VIII. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA	11
1. Synteza ustaleń projektu zmiany studium	12
2. Oddziaływania na poszczególne elementy środowiska	13
3. Wpływ ustaleń zmiany studium na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego	13
4. Ocena oddziaływania	14
IX. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	15
X. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	15
XI. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	15
XII. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	15
XIII. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	16

I. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska.

Podstawę prawną opracowania zamiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska stanowią:

- Uchwała Nr IV/40/19 Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie przystąpienia do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska,
- Uchwała Nr IX/88/19 Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska,
- Uchwała Nr XVII/172/19 Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 30 października 2019 r. w sprawie przystąpienia do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska.

Prognoza spełnia wymogi art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2020, poz. 283 ze zm.), zawiera także informacje wymagane przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu (uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości, pismo WSI.411.374.2019.KM). Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Środzie Śląskiej nie przekazał uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości prognozy.

Integralną częścią opracowania jest rysunek prognozy.

II. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projektowany dokument, jakim jest projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska, zawiera ustalenia dot. zasad zabudowy i zagospodarowania terenów, w tym m.in. przeznaczenia terenów, zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasad ochrony środowiska i przyrody oraz parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy.

Celem projektowanego dokumentu jest:

- Uchwała Nr IV/40/19 – umożliwienie rozbudowy istniejącego obiektu usługowego, położonego w centrum Środy Śląskiej, powiększenie terenu usługowego o 230 m²,
- Uchwała Nr IX/88/19 – uzupełnienie przeznaczenia zainwestowanego terenu usługowego, położonego w centrum Środy Śląskiej, o funkcję mieszkaniową,
- Uchwała Nr XVII/172/19 – uzupełnienie przeznaczenia zainwestowanego terenu usługowego, położonego we wsi Rakoszyce, o funkcję mieszkaniową.

Nie obserwuje się powiązań z innymi dokumentami, w tym dotyczącymi prawnych form ochrony przyrody.

III. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognoza została opracowana na podstawie analizy ustaleń projektu zmiany studium, inwentaryzacji oraz rozpoznaniu problemów związanych z ochroną środowiska, dotyczących obszaru objętego zmianą studium. Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano także inne dokumenty i materiały studialne, w tym:

- Opracowanie ekofizjograficzne dla południowej części gminy Środa Śląska, Decybel, Jelenia Góra 2007 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska, uchwalone uchwałą Nr XXI/2016/19 Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej z dnia 23 grudnia 2019 r.,
- Geografię regionalną Polski, Kondracki J., Wydawnictwo Naukowe PWN, 1998 r.,
- Geografię fizyczną Polski, Richling A., Ostaszewska K., PWN, 2005 r.,
- Geologię regionalną Polski, Stupnicka E., Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2002 r.

Oddziaływanie projektu zmiany studium na środowisko oceniano posługując się następującymi kryteriami:

- rodzajem oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane),
- czasem trwania oddziaływania (krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe),
- częstotliwością oddziaływania (stałe, chwilowe),
- zasięgiem oddziaływania (miejscowe, ponadlokalne, regionalne),
- intensywnością przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- trwałością przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne),
- charakterem zmian (korzystne, bez znaczenia, niekorzystne).

IV. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

1. Struktura funkcjonalno-przestrzenna

Obszar objęty zmianą studium stanowią dwa tereny położone w centrum Środy Śląskiej i jeden teren we wsi Rakoszyce.

Pierwszy teren w Środzie Śląskiej położony jest przy ul. Górnej w sąsiedztwie Stawu Kajakowego. Teren jest zabudowany, znajduje się tam obiekt usługowy – pizzeria. Zmiana studium ma umożliwić jego rozbudowę, nastąpi zmiana przeznaczenia, z terenu zieleni urządzonej na teren usługowy.

Drugi teren w Środzie Śląskiej znajduje się przy ul. Milej i stanowi zabudowany teren po dawnej mleczarni, który ma być przekształcony na teren mieszkaniowo-usługowy.

Teren we wsi Rakoszyce, znajduje się w centrum wsi, pomiędzy ulicami Wrocławską i Ogrodową. Teren jest zabudowany jednokondygnacyjnym budynkiem usługowym, które ma być przebudowany na cele mieszkaniowo-usługowe.

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu struktura funkcjonalno-przestrzenna nie powinna ulec zmianom, w konsekwencji nie będzie także możliwa realizacja zamierzeń inwestycyjnych.

2. Położenie

W podziale regionalnym cały teren opracowania położony jest w obrębie Wysoczyzny Średzkiej. Mikroregion ten przynależy do mezoregionu Równiny Wrocławskiej. Pełna klasyfikacja fizycznogeograficzna dla tego rejonu przedstawiona przez prof. Jerzego Kondrackiego [Kondracki 2002] wygląda następująco:

- Prowincja 31: Niż Środkowoeuropejski;
- Podprowincja 318: Niziny Środkowopolskie;
- Makroregion 318.5: Nizina Śląska;
- Mezoregion 318.53: Równina Wrocławska
- Mikroregion 318.531: Wysoczyzna Średzka

Równina Wrocławska to rozległy obszar oddzielający pasmo Sudetów i Przedgórze od Pradoliny Odry, ciągnący się od Kaczawy na zachodzie po dolinę Nysy Kłodzkiej na wschodzie. Jest to położona w dorzeczu górnej Odry, najdalej na południe wysunięta część Niziny Środkowopolskiej. Wznosi się od 125 do 165 m i jest dość płaską krainą rolniczą, zróżnicowaną jednak ze względu na rodzaj gleb. Wysoczyzna Średzka, w obrębie której znajduje się południowa część gminy Środa Śląska, jest najbardziej na zachód wysuniętą częścią Równiny Wrocławskiej.

3. Prawne formy ochrony przyrody

Obszar opracowania nie jest objęty prawnymi formami ochrony przyrody.

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu nie przewiduje się dla wskazanego terenu utworzenia obszaru czy wyznaczenia obiektów objętych prawną formą ochrony przyrody.

4. Warunki klimatyczne

Warunki klimatyczne w rejonie opracowania nie odbiegają znacznie od warunków panujących we Wrocławiu i są kształtowane podobnymi czynnikami radiacyjnymi, barycznymi i opadowymi, które determinowane są w ogólnym zarysie przez dwa czynniki: geograficzny wynikający z lokalizacji obszaru opracowania w środkowej Europie (klimat umiarkowany) i położenia u podnóża bariery orograficznej Sudetów Wschodnich i Środkowych, oraz czynnik cyrkulacyjny związany z ruchami morskich i kontynentalnych mas powietrza, a sporadycznie także mas powietrza zwrotnikowego i arktycznego (klimat o cechach przejściowych między klimatem morskim i kontynentalnym).

Średnia roczna temperatura powietrza w regionie wynosi 8,7°C. Przebieg roczny temperatury powietrza jest tu typowy dla klimatu nizinnego Polski: z maksimum w lipcu i styczniowym minimum. Średnia temperatura lipca

wynosi 18,1°C, natomiast średnia temperatura stycznia – 0,9°C. Występuje tu silne zróżnicowanie średnich temperatur w kolejnych latach (zwłaszcza w miesiącach zimowych).

Średnia roczna (lata 1954-1981) suma opadów w Środzie Śląskiej, gdzie znajduje się najbliższy posterunek opadowy, wynosi 626 mm, przy czym w zależności od roku waha się ona w przedziale 399÷762 mm. Suma półrocza letniego (maj-październik) wynosi 410 mm, co stanowi 65,5% opadu rocznego. Najbardziej intensywne opady, dochodzące nawet do 250 mm (sierpień 1964) występują tutaj w lipcu i sierpniu. Obszar cechuje zwiększona frekwencja burz atmosferycznych: średnio w roku 24-26 dni z burzą, zmniejszona jest natomiast frekwencja dni z mgłą: średnio do 30 dni w roku.

Średnia grubość maksymalna pokrywy śnieżnej wynosi 10 cm (najwyższa z maksymalnych – 40 cm). Zalega ona średnio przez 50 dni w roku, najpóźniej do 30 marca. Region nie należy zatem do bogatych w opady.

Najczęstsze obserwowane tutaj kierunki wiatrów notuje się z sektorów: południowego (SE-17,4%), SE – 17,4%) i zachodniego (NW- 21%).

Średnia prędkość wiatru wynosi 3,5-5,0 m/s, a frekwencja cisz atmosferycznych wynosi 8,9%. Wiatr o składowej południowej stwarza warunki do powstawania zjawisk fenowych. Wiatry fenowe, powodują wysychanie gleby, tajanie pokrywy śnieżnej (zagrożenie powodziowe) oraz złe samopoczucie. Najwyższe, w przebiegu rocznym średnie prędkości wiatrów występują w miesiącach zimowych, na ogół w styczniu.

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu nie przewiduje się zmiany warunków klimatycznych.

5. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Obszar jest zurbanizowany, nie posiada żadnych istotnych walorów przyrodniczych.

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu nie przewiduje się zmian w tym zakresie.

6. Gleby

Działki na terenie wsi Rakoszyce, zgodnie z ewidencją gruntów, stanowią grunt Br RIVa – grunty rolne zabudowane. Na terenie Środy Śląskiej: B - tereny mieszkaniowe, Ba - tereny przemysłowe, Bi - inne tereny zabudowane.

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu nie przewiduje się zmian w tym zakresie.

7. Rzeźba terenu

Obszar objęty zmianą studium jest płaski. Warunki do posadowienia zabudowy ocenia się jako dobre. Rzeźba terenu nie stwarza ograniczeń dla lokalizacji zabudowy.

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu nie przewiduje się zmian w tym zakresie.

8. Wody

Miasto i Gmina Środa Śląska znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 319 „Subzbiornik Prochowice – Środa Śląska”. Zbiornik ten jest izolowany od góry łałami i pokrywami utworów czwartorzędowych o różnej miąższości. Generalnie charakteryzuje się dużą zmiennością parametrów hydrogeologicznych, spowodowaną niejednorodnym wykształceniem litologicznym i zróżnicowaną miąższością warstw wodonośnych. Pomimo tych warunków ponad dwie trzecie ujęć głębinowych eksploatuje wody trzeciorzędowe jakościowo dość dobre, wymagające jedynie niekiedy prostego uzdatniania (usunięcia związków żelaza i manganu). Miasto jest zwodociągowane. Wodociąg jest wodociągiem grupowym. Obejmuje on swoim zasięgiem miasto Środa Śląska oraz wsie Szczepanów - Lipnica Przedmoście - Święte - Jugowiec - Chwalimierz - Ogrodnica. Wodociąg opiera się na szeregu studni trzeciorzędowych i czwartorzędowych.

Przez obszar miasta przepływa rzeka Średzka Woda, która, wraz z dopływami, stanowi jednocześnie odbiornik wód opadowych z kanalizacji deszczowej (miasto posiada w przeważającej większości kanalizację rozdzielczą oraz krótkie odcinki kanalizacji ogólnospławnej).

Według regionalnego podziału hydrogeologicznego gmina Środa Śląska położona jest w rejonie przedsudeckim, gdzie występują dwa piętra wodonośne o znaczeniu użytkowym: czwartorzędowe i trzeciorzędowe. Gmina Środa Śląska położona jest w przewadze w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 95 PLGW600095 i na południowo-wschodnim skraju w zasięgu JCWPd nr 108 PLGW600108.

Na obszarze JCWPd 95 warunki krążenia wód są zróżnicowane. Wody wydzielonych pięter wodonośnych pozostają w kontaktach hydraulicznych, w różnych układach hydrostrukturalnych, tworząc skomplikowany system przepływu wód o zasięgu regionalnym. Układ hydroizohips wydzielonych poziomów wodonośnych wskazuje na zmienne kierunki przepływu wód podziemnych, generalnie w kierunku doliny Odry. (...) W północno-wschodniej części JCWPd strefa zasilania związana jest ze wzniesieniami morenowymi Wzgórz Trzebnickich. Ich południowe stoki odwadniane są w kierunku południowo-zachodnim. (...) asilanie wód użytkowych pięter wodonośnych odbywa się na drodze bezpośredniej infiltracji wód opadowych oraz poprzez przesączenie się przez nadkład gliniasto-ilasty. Triasowy oraz paleozoiczny poziom wodonośny są zasilane przede wszystkim na drodze bezpośredniej infiltracji, przy czym strefy zasilania dla tych poziomów związane są z wychodniami tych utworów poza granicami JCWPd. (Karta informacyjna JCWPd nr 95, www.pgi.gov.pl).

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu nie przewiduje się zmian w tym zakresie.

9. Powietrze

Źródłami emisji zanieczyszczeń powietrza są głównie indywidualne źródła energii cieplnej, o zróżnicowanych technologicznie i paliwowo „paleniskach”, jednak w znacznym stopniu tradycyjnie wykorzystujących węgiel i drewno. W sytuacjach dużych zgrupowań zwartej zabudowy, sumaryczna wielkość emitowanych zanieczyszczeń może stanowić istotne źródło lokalnej uciążliwości (zwłaszcza w sezonie grzewczym), głównie w formach

ukształtowania terenu sprzyjających stagnacji zanieczyszczeń (formy dolinne i zagłębienia terenu) oraz w określonych stanach pogodowych (dni bezwietrzne, z mgłami itd.).

Istotnym źródłem zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego jest również komunikacja samochodowa. Rozkład i natężenie zanieczyszczenia związany jest przede wszystkim z przebiegiem tras komunikacyjnych. Wielkość wpływu na środowisko komunikacji samochodowej w zakresie zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego uwarunkowana jest natężeniem ruchu pojazdów.

Według informacji zawartych w „Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie dolnośląskim za 2016 rok” (2017) strefa dolnośląska (w której znajduje się obszar gminy Środa Śląska) oceniona została następująco:

- klasyfikacja z uwzględnieniem parametrów kryterialnych pod kątem ochrony zdrowia – klasy A dla poszczególnych zanieczyszczeń na obszarze strefy, z wyjątkiem niedotrzymanych poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM 2.5 (II faza), PM10 i docelowe poziomu ozonu oraz niedotrzymanych poziomów docelowych dla benzo(a)piranu zawartego w pyłe PM10, arsenu zawartego w pyłe PM10 i dla ozonu w przypadku celów długoterminowych;
- klasyfikacja stref z uwzględnieniem parametrów kryterialnych pod kątem ochrony roślin – klasa A i zagrożone poziomy celów długoterminowych dla ozonu.

Dla gminy Środa Śląska przekroczenia w ocenie rocznej za 2016 rok, odnotowano m.in. w odniesieniu do stężeń: benzo(a)pirenu BaP (średnia roczna), występowania liczby dni z przekroczeniem dopuszczalnych wartości dla ozonu O₃ (cel długoterminowy). Przekroczony został także poziom ozonu O₃ pod kątem ochrony roślin (cel długoterminowy).

Na obszarze opracowania, poza zanieczyszczeniami pochodzenia komunikacyjnego, nie obserwuje się innych źródeł zanieczyszczeń.

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu nie przewiduje się pogorszenia stanu czystości powietrza atmosferycznego, o ile w otoczeniu obszaru objętego zmianą studium nie powstanie zakład emitujący znaczne ilości zanieczyszczeń do atmosfery.

10. Hałas

Głównym źródłem hałasu na terenie gminy Środa Śląska są szlaki komunikacyjne. W 2009 roku na terenie powiatu średzkiego a zarazem gminy Środa Śląska przeprowadzono pomiary hałasu. Punkty pomiarowe rozlokowano na terenie miasta Środa Śląska (ul. Wrocławska i ul. Legnicka) oraz w miejscowości Rakoszyce (ul. Średzka). Wyniki pomiarów hałasu podano poniżej:

Miejscowość	Ulica	Natężenie ruchu ogółem [poj/h]	Natężenie ruchu pojazdów ciężarowych [poj/h]	LAeq na granicy terenu chronionego [dB]	Odległość terenu chronionego od krawędzi jezdni [m]
Środa Śląska	Wrocławska	400	15	65,2	7,4
	Legnicka	420	38	65,3	11,0

Rakoszyce	Średzka	175	39	65,6	3,2
-----------	---------	-----	----	-------------	-----

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu nie przewiduje się zmian w tym zakresie.

11. Promieniowanie elektromagnetyczne

Na obszarze zmiany planu nie stwierdzono zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym.

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu nie przewiduje się zmian w tym zakresie.

12. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Na obszarze objętym zmianą studium nie stwierdzono ryzyka występowania poważnych awarii.

Inne zagrożenia mogą być związane ze zdarzeniami losowymi, będącymi nie do przewidzenia na etapie sporządzania zmiany studium, w tym np. wypadkami w transporcie kołowym, podczas przewozu materiałów niebezpiecznych dla środowiska oraz zdrowia i życia ludzi.

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu nie przewiduje się zmian w tym zakresie.

V. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Na obszarze opracowania nie stwierdzono terenów o planowanym znaczącym oddziaływaniu na środowisko. Planowane zagospodarowanie nie będzie powodować znaczących zmian w jakości środowiska na terenie gminy oraz na samym terenie zmiany studium. Potencjalne uciążliwości mieszczą się w granicach procesów urbanizacyjnych i są ograniczane i eliminowane przez ustalenia zmiany studium i przepisy odrębne.

Zmiana studium i jej ustalenia są zgodne z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska, a jego realizacja nie wpłynie znacząco negatywnie na stan środowiska i nie będzie powodować istotnych skutków przestrzennych wykraczających poza granice opracowania, również w zakresie ochrony różnorodności biologicznej.

VI. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM

Dla zmiany studium istotne z punktu widzenia ochrony środowiska są priorytety wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

- Konwencję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do roku 2025,
- Dyrektywy Unii Europejskiej:

- 1 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- 2 Dyrektywy Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
- 3 Dyrektywy 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
- 4 Dyrektywy Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
- 5 Dyrektywy 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000,

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, przyjęte przez stronę polską, m. in.:

- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),
- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz Protokołem.,
- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno – błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982 r.) i Regina (1987 r.),
- Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.).

Ponadto cele planu uwzględniają zapisy dokumentów strategicznych o randze krajowej. Są to między innymi:

- II Polityka ekologiczna państwa, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025.
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości, który jest instrumentem polityki leśnej w zakresie kształtowania przestrzeni przyrodniczej kraju, zawiera ogólne wytyczne sporządzania regionalnych planów przestrzennego zagospodarowania w dziedzinie zwiększania lesistości.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych

ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Ustanowione na poziomach międzynarodowym i krajowym cele polityki ekologicznej znalazły swoje odzwierciedlenie w opracowanych na poziomie regionalnym dokumentach strategicznych, takich jak: „Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego” czy „Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami”.

Powyższe cele zostały przeanalizowane i uwzględnione przy opracowywaniu zmiany studium poprzez:

- działania na rzecz zapewnienia realizacji zrównoważonego rozwoju,
- dokonanie wiarygodnej oceny narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas zanieczyszczenie powietrza,
- uwzględnienie ochrony krajobrazu kulturowego, w tym układów urbanistycznych i charakterystycznej zabudowy.

VII. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

• Formy ochrony przyrody

Na obszarze opracowania nie występują obszary objęte ochroną prawną, w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody.

• Problematyka ochrony środowiska

Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu, związane są ze stanem środowiska na obszarze objętym zmianą studium (opisanym w rozdziale IV niniejszej prognozy) oraz z rozwiązaniami przyjętymi w projekcie zmiany studium i ich wpływem na środowisko (opisanymi w rozdziale XI niniejszej prognozy). Postanowienia zmiany studium uwzględniają ochronę zasobów środowiska, wynikającą z kierunków obowiązującego studium oraz istniejących uwarunkowań przyrodniczych.

VIII. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA

Przy ocenie oddziaływań przyjęto założenie, że autorzy projektu zmiany studium uwzględnili wszystkie aspekty ochrony środowiska.

Ocenę podzielono na trzy części:

- pierwsza to synteza ustaleń projektu zmiany studium (pkt 1),
- druga dotyczy prognozy oddziaływań na poszczególne elementy środowiska (pkt 2),
- trzecia dotyczy prognozy oddziaływań terenu (pkt 3).

1. Synteza ustaleń projektu zmiany studium

Celem projektowanego dokumentu jest:

- teren przy ul. Górnej w Środzie Śląskiej, w sąsiedztwie Stawu Kajakowego – zmiana przeznaczenia terenu przeznaczanego w studium pod zieleń urządzoną na teren usługowy i umożliwienie rozbudowy istniejącego obiektu usługowego - pizzerii,
- teren przy ul. Miłej w Środzie Śląskiej – zmiana przeznaczenia z zabudowy usługowej na teren mieszkaniowo-usługowy w celu uporządkowania terenu po dawnej mleczarni i przekształcenia na nowe funkcje,
- teren we wsi Rakoszyce, w centrum wsi, pomiędzy ulicami Wrocławska i Ogrodową - zmiana przeznaczenia z zabudowy usługowej na teren mieszkaniowo-usługowy i umożliwienie przebudowy istniejącego obiektu.

Są to niewielkie zmiany, dotyczące terenów przeznaczonych już pod zabudowę (zarówno w obowiązującym studium, jak i w obowiązującym planie miejscowym), bez istotnych, z punktu widzenia jakości środowiska, zmian w ustaleniach studium.

2. Oddziaływania na poszczególne elementy środowiska

Oddziaływania na poszczególne elementy środowiska przedstawiono w poniższych tabelach:

Tabela 1. Oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

Przewidywane oddziaływania	Elementy środowiska													
	Natura 2000	różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta	rośliny	woda	powietrze	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat	klimat akustyczny	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
Rodzaj														
bezpośrednie	0	0	+	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0
pośrednie	0	0	+	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0
wtórne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
skumulowane	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Czas trwania														
krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
średnioterminowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
długoterminowe	0	0	+	0	0	0	0	-	+	0	0	0	0	0
Częstotliwość														
stałe	0	0	+	0	0	0	0	-	+	0	0	0	0	0
chwilowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zasięg														
miejscowe	0	0	+	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0
lokalne	0	0	+	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0
ponadlokalne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
regionalne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Legenda

+	oddziaływanie pozytywne
0	brak oddziaływań, oddziaływanie znikome
-	oddziaływanie negatywne

Źródło: Opracowanie własne.

3. Wpływ ustaleń zmiany studium na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego

Natura 2000

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na cel i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru ze względu na brak powiązań środowiskowych z obszarem Natura 2000.

Różnorodność biologiczna, fauna i flora

Obszar opracowania jest zurbanizowany, nie posiada żadnych istotnych walorów przyrodniczych. W związku z tym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na różnorodność biologiczną obszaru objętego zmianą studium.

Zdrowie i życie ludzi

Realizacja projektu zmiany studium przyczyni się do poprawy warunków zamieszkiwania na terenie gminy, umożliwi realizację zamierzeń inwestycyjnych mieszkańców. W związku z tym przewiduje się, że zmiany będą miały pozytywny wpływ na zdrowie i życie ludzi.

Wody powierzchniowe i podziemne

Postanowienia zmiany studium nie będą miały znaczącego negatywnego oddziaływania na zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, ponieważ projektowane zmiany są nieistotne dla tych elementów środowiska (m.in. ze względu na możliwość wykorzystania istniejącej sieci wodociągowej oraz projektowane przeznaczenie terenów, które nie różni się istotnie od przeznaczenia określonego w obowiązującym studium).

Powietrze atmosferyczne

W wyniku realizacji ustaleń projektu zmiany studium nie przewiduje się pogorszenia stanu czystości powietrza atmosferycznego. Z uwagi na niewielkie zmiany w strukturze funkcjonalno-przestrzennej, na omawianym obszarze mogą powstać jedynie lokalne zanieczyszczenia spowodowane źródłami energii cieplnej (tzw. niska emisja zanieczyszczeń z lokalnych systemów grzewczych) oraz ewentualnie spaliny z ruchu komunikacyjnego.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Na obszarze opracowania nie ma i nie planuje się istotnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego.

Powierzchnia ziemi

Nowe zagospodarowanie może mieć wpływ na rzeźbę terenu, jednak będzie to wpływ minimalny, związany bezpośrednio z przygotowaniem terenu do inwestycji (nie przewiduje się makroniwelacji).

Krajobraz

Przewiduje się pozytywny wpływ na krajobraz, uporządkowaniu i przekształcenia ulegną tereny po dawnej mleczarni, przewidziana jest modernizacja i remont istniejących obiektów.

Klimat

Realizacja ustaleń zmiany studium ze względu na charakter wprowadzonych zmian nie wpłynie negatywnie na lokalne warunki klimatyczne.

Zabytki i dobra materialne

Realizacja ustaleń zmiany studium ze względu na charakter wprowadzonych zmian nie wpłynie negatywnie na zabytki i dobra materialne.

4. Ocena oddziaływania

Przewiduje się następujące oddziaływanie ustaleń projektu zmiany studium na środowisko:

- pod względem charakteru zmian – korzystne (możliwa będzie realizacja zamierzeń mieszkańców gminy)
- pod względem intensywności przekształceń – zauważalne (nowa zabudowa mieszkaniowo-usługowa i usługowa),
- pod względem bezpośredniości oddziaływania – bezpośrednio (bezpośrednie – związane z powstaniem nowej zabudowy oraz przekształceniem powierzchni ziemi),
- pod względem okresu trwania oddziaływania – krótkoterminowe (związane m.in. z pracami budowlanymi) i długoterminowe (realizacja nowej zabudowy oraz nowe zagospodarowanie terenu),

- pod względem częstotliwości oddziaływania – stałe (nie przewiduje się powrotu do sytuacji przed zmianami) i chwilowe (związane z pracami budowlanymi),
- pod względem zasięgu oddziaływania – lokalne (dotyczą wyłącznie obszaru objętego zmianą studium oraz jego bezpośredniego sąsiedztwa),
- pod względem trwałości przekształceń – nieodwracalne (nie przewiduje się likwidacji nowo powstałej zabudowy).

IX. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko, ponieważ projektowane nowe tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej i usługowej będą miały wyłącznie charakter lokalny, nie wykraczający poza obszar objęty zmianą studium. Planowane zagospodarowanie stanowi kontynuację istniejącego użytkowania i prowadzi do uporządkowania terenów oraz aktualizacji zasad zabudowy i zagospodarowania na tych terenach.

X. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na cel i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru (brak jakichkolwiek powiązań ekologicznych).

W celu eliminacji bądź ograniczenia ewentualnych negatywnych skutków realizacji ustaleń zmiany studium należy uwzględnić:

- konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska,
- zdjęcie próchnicznej warstwy gleby (humusu) i wtórne jej wykorzystanie,
- ograniczenie do niezbędnego minimum trwałych przekształceń powierzchni ziemi,
- obowiązek powierzania wywozu odpadów i ich składowania wyspecjalizowanym firmom, zgodnie z aktualnymi przepisami dot. gospodarki odpadami.

XI. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Projektowany dokument, ze względu na niewielką powierzchnię oraz określony, jednokierunkowy cel nie przewiduje rozwiązań alternatywnych.

Przyjęte rozwiązania planistyczne nie wywołają negatywnego oddziaływania na cel i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

XII. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W celu analizy skutków realizacji postanowień projektu zmiany studium – pod kątem wpływu na środowisko – proponuje się przeprowadzenie:

1. **Analizy oddziaływania ustaleń zmiany studium na środowisko** – poprzez okresowe badania stanu środowiska (monitoring środowiska, analiza wpływu sposobu użytkowania terenów na jakość życia mieszkańców).
2. **Analizy przestrzegania ustaleń zmiany studium** – poprzez ocenę wdrożenia zmiany studium, analizę stanu zainwestowania, analizę przestrzegania regulacji zmiany studium, aktualizowanie zmian przestrzennych oraz potrzeb i preferencji mieszkańców, a także tendencji rozwojowych obszarów i przyjętych założeń polityki przestrzennej.

Częstotliwość przeprowadzania powyższych analiz powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej, zawartych w planach, programach i studiach oraz w aktach prawa miejscowego. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wyniki omawianych analiz powinny być przekazywane co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady, a więc takie analizy również co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady winny być przeprowadzone. W niniejszym opracowaniu proponuje się, aby takie analizy dla badanego obszaru również były przeprowadzane z taką częstotliwością (ze względu na specyfikę obszaru oraz cel zmiany studium nie ma potrzeby, aby ta częstotliwość była większa).

XIII. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Śląska.

Prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje zagadnienia związane z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców, ochroną zasobów naturalnych, a także kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych. Analizuje stan funkcjonowania środowiska i jego poszczególnych elementów oraz określa potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji ustaleń zmiany studium, zarówno w obszarze opracowania, jak i w obszarach objętych przewidywanym oddziaływaniem. Ponadto zawiera informacje o przewidywanych przyrodniczych skutkach gospodarowania przestrzenią związanych z ustaleniami zmiany studium.

Celem projektowanego dokumentu jest:

- teren przy ul. Górnej w Środzie Śląskiej, w sąsiedztwie Stawu Kajakowego – zmiana przeznaczenia terenu przeznaczonego w studium pod zieleni urządzoną na teren usługowy i umożliwienie rozbudowy istniejącego obiektu usługowego - pizzerii,
- teren przy ul. Miłej w Środzie Śląskiej – zmiana przeznaczenia z zabudowy usługowej na teren mieszkaniowo-usługowy w celu uporządkowania terenu po dawnej mleczarni i przekształcenia na nowe funkcje,
- teren we wsi Rakoszyce, w centrum wsi, pomiędzy ulicami Wrocławską i Ogrodową - zmiana przeznaczenia z zabudowy usługowej na teren mieszkaniowo-usługowy i umożliwienie przebudowy istniejącego obiektu.

Są to niewielkie zmiany, dotyczące terenów przeznaczonych pod zabudowę (zarówno w obowiązującym studium, jak i w obowiązującym planie miejscowym), bez istotnych, z punktu widzenia jakości środowiska, zmian w ustaleniach studium.

Obszar opracowania nie jest objęty prawnymi formy ochrony przyrody.

Na obszarze opracowanie nie stwierdzono terenów o planowanym znaczącym oddziaływaniu na środowisko.

Ustalenia projektu zmiany studium są zgodne z przesłaniami dokumentów rangi ponadlokalnej i lokalnej dotyczących ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, realizuje ideę zrównoważonego rozwoju wskazując przeznaczenia dla poszczególnych terenów z uwzględnieniem aspektów środowiskowych i walorów przyrodniczych obszarów.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na cel i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na różnorodność biologiczną obszaru objętego zmianą studium.

Realizacja projektu zmiany studium przyczyni się do poprawy warunków zamieszkiwania na terenie objętym zmianą studium.

Postanowienia zmiany studium nie będą miały znaczącego negatywnego oddziaływania na zasoby wód powierzchniowych i podziemnych.

Nie przewiduje się pogorszenia stanu czystości powietrza atmosferycznego.

Nowe zagospodarowanie może mieć wpływ minimalny na rzeźbę terenu.

Realizacja ustaleń zmiany studium nie powinna wpłynąć na lokalne warunki klimatyczne.

Zmiana studium uwzględniają problematykę ochrony dziedzictwa kulturowego na tym obszarze.

Przewiduje się następujące oddziaływanie ustaleń projektu zmiany studium na środowisko:

- pod względem charakteru zmian – korzystne (możliwa będzie realizacja zamierzeń mieszkańców wsi)
- pod względem intensywności przekształceń – zauważalne (nowa zabudowa mieszkaniowo-usługowa i usługowa),
- pod względem bezpośredniości oddziaływania – bezpośrednie (bezpośrednie – związane z powstaniem nowej zabudowy oraz przekształceniem powierzchni ziemi),
- pod względem okresu trwania oddziaływania – krótkoterminowe (związane m.in. z pracami budowlanymi) i długoterminowe (realizacja nowej zabudowy oraz nowe zagospodarowanie terenu),
- pod względem częstotliwości oddziaływania – stałe (nie przewiduje się powrotu do sytuacji przed zmianami) i chwilowe (związane z pracami budowlanymi),
- pod względem zasięgu oddziaływania – lokalne (dotyczą wyłącznie obszaru objętego zmianą studium oraz jego bezpośredniego sąsiedztwa),
- pod względem trwałości przekształceń – nieodwracalne (nie przewiduje się likwidacji nowo powstałej zabudowy).

Nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na cel i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

Nie przewiduje rozwiązań alternatywnych.

Ustalenia projektu zmiany studium uwzględniają uwarunkowania przyrodnicze i ograniczają uciążliwości dla środowiska przyrodniczego związane z planowanym zagospodarowaniem, podają także rozwiązania mające na celu eliminację, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnego oddziaływania ustaleń zmiany studium na środowisko, nie eliminują jednak wszystkich uciążliwości, co jest naturalną konsekwencją wprowadzenia nowej zabudowy na terenie dotychczas niezabudowanym.